

Dictamen en relació amb la consulta d'un Ajuntament sobre l'adequació d'una pàgina web a la normativa de protecció de dades

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit emès per un Ajuntament, en què se sol·licita el parer de l'Autoritat sobre si el contingut d'una determinada pàgina web s'adequa a la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

En concret, l'Ajuntament manifesta en el seu escrit que en aquesta pàgina web s'exposa informació relativa al consistori, així com comentaris acusadors i/o despectius sobre els seus treballadors, efectuats de manera anònima. Afegeix, tot seguit, que la titularitat i administració de la pàgina web en qüestió correspon a un regidor de l'Ajuntament.

En aquest sentit, sol·licita “rebre assessorament sobre la seva adequació a la normativa referent a la protecció de dades, per a la salvaguarda de possibles drets o interessos afectats”.

Analitzada la consulta, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent:

I

(...)

II

L'article 2.1 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD) disposa que aquesta llei serà d'aplicació a les dades de caràcter personal registrades en suport físic, que les faci susceptibles de tractament, i a qualsevol modalitat d'ús posterior d'aquestes dades pels sectors públics i privat.

Cal entendre per dada personal “qualsevol informació referent a persones físiques identificades o identificables” (article 3.a) de la LOPD), ja es tracti d'informació “numèrica, alfabètica, gràfica, fotogràfica, acústica o de qualsevol altre tipus” sempre que concerneixi persones físiques identificades o identificables (article 5.1.f) del Reglament de desplegament (en endavant, RLOPD), aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre).

En aquest sentit, el RLOPD aclareix quan es considera una persona identificable, establint a l'efecte que ho serà “qualsevol persona la identitat de la qual es pugui determinar, directament o indirectament, mitjançant qualsevol informació referida a la seva identitat física, fisiològica, psíquica, econòmica, cultural o social. Una persona física no es considera identificable si la dita identificació requereix terminis o activitats desproporcionats” (article 5.1.o).

Així doncs, la consideració de dada personal la té qualsevol informació que permeti identificar una persona física, encara que sigui de forma indirecta o a través de la vinculació amb altres dades personals, sempre que aquesta identificació no requereixi emprar mitjans o terminis desproporcionats.

En aquest cas, com s'ha apuntat en els antecedents d'aquest dictamen, sembla ser que en una determinada pàgina web (un blog) apareixen publicades de manera anònima diverses informacions que fan referència a l'Ajuntament que efectua la consulta, així com als seus treballadors públics.

D'acord amb els preceptes esmentats, cal fer avinent que, en la mesura que aquesta informació inclogui dades personals o bé altres dades que facin referència a una persona física identificada o identificable, resultà d'aplicació la normativa en matèria de protecció de dades personals i, conseqüentment, el seu tractament, entès com "les operacions i els procediments tècnics de caràcter automatitzat o no, que permetin recollir, gravar, conservar, elaborar, modificar, bloquejar i cancel·lar, així com les cessions de dades que derivin de comunicacions, consultes, interconnexions i transferències" (article 3.c) de la LOPD), haurà de respectar els principis i les obligacions establertes a la normativa de protecció de dades. Per tant, pel que fa a la resta d'informacions referents al consistori publicades en la pàgina web, cal fer avinent que no seran objecte de protecció per aquesta normativa.

En relació amb la publicació en la pàgina web de comentaris acusadors i/o despectius vers els treballadors del consistori, cal fer avinent que, més enllà del fet de què pugui veure's afectat el seu dret fonamental a la protecció de dades (article 18.4 de la CE), la difusió d'aquests tipus d'expressions poden suposar també una intromissió il·legítima en el dret fonamental a l'honor d'aquests treballadors, reconegut a l'article 18.1 de la CE, atès que el respecte a aquest dret constitueix un límit a l'exercici de les llibertats d'expressió reconegudes i protegides també amb el mateix caràcter fonamental per l'article 20.4 de la CE.

En aquest sentit, cal tenir en compte que la defensa d'aquest dret fonamental a l'honor correspon als òrgans jurisdiccionals competents en els termes establerts a l'article 53 de la CE i no a aquesta Autoritat, encarregada de garantir, en l'àmbit de les competències de la Generalitat, els drets a la protecció de dades personals i d'accés a la informació que hi està vinculada (article 1 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre).

III

Establerta l'existència d'un possible tractament de dades personals en el cas examinat, convé apuntar que la difusió d'informació a través d'Internet, quan aquesta inclou dades de caràcter personal i s'adreça a una pluralitat indeterminada de destinataris, constitueix, des del punt de vista de la protecció de dades, una cessió (article 3.i) de la LOPD) i, com a tal, ha de realitzar-se d'acord amb el règim previst, amb caràcter general, per a les comunicacions de dades personals en l'article 11 de la LOPD.

Aquest precepte exigeix, per tal de poder comunicar dades personals a un tercer diferent de l'interessat, comptar amb el seu consentiment o, en el seu defecte, amb la concurrència d'alguna de les excepcions previstes en el seu apartat 2, entre d'altres, l'existència d'una llei o norma amb rang de llei que l'habiliti (lletra a).

Segons les manifestacions de l'Ajuntament en el seu escrit de consulta, sembla ser que la titularitat i administració de la pàgina web on es difonen aquestes informacions correspon a un regidor del mateix consistori. En el cas que això fos cert, és a dir, que el regidor en resultés ser el titular i la informació difosa contingués dades personals, caldria analitzar si, a manca de consentiment, compta amb habilitació legal suficient per poder difondre-la.

En aquest sentit, convé apuntar, com ja ha recordat aquesta Autoritat en diverses ocasions, que tots els regidors d'una corporació, amb independència que formin part de l'equip de govern o no, poden accedir a determinada informació municipal i, per tant, també a determinades dades personals, en exercici de les funcions que tenen atribuïdes d'acord amb la normativa de règim local (com ara, les funcions de control de l'activitat de l'Ajuntament), si bé aquesta habilitació legal per accedir-hi no habilita de forma automàtica la possibilitat d'emprar aquestes dades amb qualsevol altra finalitat, com podria ser la difusió d'aquesta informació per Internet. Qualsevol altre tractament que pogués realitzar-se a partir del coneixement de dades personals dels interessats, i que no es justifiqués en l'exercici de les seves funcions, implicaria, d'entrada, un canvi de finalitat que requeriria el consentiment de la persona interessada o bé una nova habilitació legal (article 4 de la LOPD).

Ara bé, cal tenir present que existeix també la possibilitat de què la difusió de les informacions, quan inclouen dades personals, en la pàgina web esmentada no s'estigui realitzant per un regidor en l'exercici de les seves funcions públiques. En aquest sentit, caldrà tenir en compte quin és l'àmbit d'actuació de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

L'article 3 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, delimita l'àmbit d'actuació de l'Autoritat en relació amb els fitxers i tractaments que duen a terme:

- a) Les institucions públiques.*
- b) L'Administració de la Generalitat.*
- c) Els ens locals.*
- d) Les entitats autònomes, els consorcis i les altres entitats de dret públic vinculades a l'Administració de la Generalitat o als ens locals, o que en depenen.*
- e) Les entitats de dret privat que compleixin, com a mínim, un dels tres requisits següents amb relació a la Generalitat, als ens locals o als ens que en depenen:*
 - Primer. Que llur capital pertanyi majoritàriament als dits ens públics.*
 - Segon. Que llurs ingressos pressupostaris provinguin majoritàriament dels dits ens públics.*
 - Tercer. Que en llurs òrgans directius els membres designats pels dits ens públics siguin majoria.*
- f) Les altres entitats de dret privat que presten serveis públics per mitjà de qualsevol forma de gestió directa o indirecta, si es tracta de fitxers i tractaments vinculats a la prestació d'aquests serveis.*
- g) Les universitats públiques i privades que integren el sistema universitari català, i els ens que en depenen.*
- h) Les persones físiques o jurídiques que compleixen funcions públiques amb relació a matèries que són competència de la Generalitat o dels ens locals, si es tracta de fitxers o tractaments destinats a l'exercici d'aquestes funcions i el tractament es duu a terme a Catalunya.*
- i) Les corporacions de dret públic que compleixen llurs funcions exclusivament en l'àmbit territorial de Catalunya als efectes del que estableix aquesta llei."*

D'acord amb aquests preceptes, cal tenir en compte doncs que l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades no és competent per conèixer els tractaments de dades personals realitzats per persones privades que no exerceixen funcions públiques.

En aquest cas, com s'ha apuntat, no es pot assegurar que la difusió de les informacions, quan inclouen dades personals, en una determinada pàgina web (blog) sigui realitzada per un regidor de l'Ajuntament en l'exercici de les seves funcions públiques.

Per aquest motiu, escau assenyalar que, si estiguéssim davant d'un tractament de dades personals dut a terme per un ciutadà, aquesta Autoritat no seria competent per conèixer aquest assumpte, sinó que correspondria a l'Agència Espanyola en Protecció de Dades, de conformitat amb l'article 37 de la LOPD.

En cas contrari, si el tractament de dades personals es duu a terme per un regidor de l'Ajuntament en exercici de les seves funcions o, com a mínim, mitjançant informació personal obtinguda en exercici de les seves funcions, l'Autoritat sí seria competent per al seu coneixement, així com, en el cas que es produeixi una denúncia, dur a terme les actuacions inspectores i sancionadores escaients.

En qualsevol cas, la determinació de les possibles responsabilitats que poguessin derivar-se d'aquests fets hauria de produir-se, si escau, mitjançant el corresponent procediment sancionador, que s'haurà de tramitar d'acord amb el procediment establert i respectant totes les garanties legalment exigibles per a les persones implicades.

D'acord amb les consideracions fetes en aquest informe en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

La difusió d'informació a través d'Internet, quan aquesta inclou dades de caràcter personal i s'adreça a una pluralitat indeterminada de destinataris, constitueix una cessió de dades i, com a tal, ha de realitzar-se d'acord amb el règim previst, amb caràcter general, per a les comunicacions de dades personals en la normativa de protecció de dades.

La publicació en una pàgina web de comentaris acusadors i/o despectius vers els treballadors de l'Ajuntament, més enllà del fet de què pugui afectar el seu dret fonamental a la protecció de dades (article 18.4 de la CE), pot suposar també una intromissió il·legítima en el dret fonamental a l'honor d'aquests treballadors (article 18.1 de la CE), atès que el respecte a aquest dret constitueix un límit a l'exercici de les llibertats d'expressió reconegudes i protegides també amb el mateix caràcter fonamental per l'article 20.4 de la CE. La defensa d'aquest dret fonamental a l'honor correspon als òrgans jurisdiccionals competents en els termes establerts a l'article 53 de la CE.

En el cas examinat, l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades només seria competent per conèixer el tractament de dades personals efectuat per un regidor del consistori si aquest tingués lloc en exercici de les seves funcions públiques o, com a mínim, mitjançant informació personal obtinguda en exercici de les seves funcions.

Barcelona, 15 d'abril de 2011